

I *Na de overstroming (1957)*

I

De verschrikking die nog minstens achtentwintig jaar zou voortduren – zo er al ooit een eind aan kwam – begon voor zover ik weet of kan nagaan, met een bootje van papier dat door een straatgoot vol regenwater dobberde.

Het bootje danste, helde over, richtte zich weer op, dook dapper door verraderlijke draaikolken en vervolgde zijn weg door Witcham Street naar het verkeerslicht dat boven het kruispunt van Witcham Street en Jackson Street hing. De drie verticale lenzen aan alle vier zijden van het licht waren op deze middag in de herfst van 1957 echter donker en ook in geen van de huizen was enig licht te zien. Het had inmiddels een week onafgebroken geregend en twee dagen geleden was het ook nog gaan waaien. In de meeste wijken van Derry was toen de stroom uitgevallen en de stroom was nog altijd niet terug.

Een kleine jongen in een geel regenpak en met rode laarsjes aan holde vrolijk met het papieren bootje mee. Het was nog niet droog, maar de regen werd eindelijk toch wat minder. De regendruppels tikten op de capuchon van het jongetje en dat vond hij een gezellig, troostend geluid dat hem deed denken aan het geluid van de regen op het dak van een schuur. Het jongetje in het gele regenpak heette George Denbrough. Hij was zes jaar. Zijn broertje, William, die door de meeste kinderen van de Openbare Lagere School van Derry (en zelfs door de leerkrachten, hoewel zij deze bijnaam nooit in zijn bijzijn zouden hebben gebruikt) Bill de Stotteraar werd genoemd, lag thuis te genezen van een lelijke griep. Die herfst van 1957, acht maanden voor de ware verschrikking begon en achtentwintig jaar voor de uiteindelijke ontknoping, was William tien jaar. Bill had het bootje waar George nu naast holde, gemaakt, zittend in zijn bed, met een paar kussens in zijn rug, terwijl hun moeder in de salon *Für Elise* op de piano speelde en de regen ononderbroken tegen het slaapkamerraam kletterde.

Witcham Street was net voor het kruispunt met het gedoofde verkeerslicht voor het gemotoriseerde verkeer afgesloten met rookpoten en vier oranje bokken. Op de bokken stond met grote letters PU-

BLIEKE WERKEN DERRY. Erachter waren de goten verstoppt met takken en stenen en grote, glibberige hopen herfstbladeren. Het regenwater had eerst hier en daar een klein stukje uit het wegdek gepeuterd, maar al spoedig waren dat grote brokken geworden – na drie dagen regen al. Tegen de middag van de vierde regendag dobberden er hele stukken wegdek als miniatuur wildwatervlotten over het kruispunt van Witcham en Jackson Street en begonnen veel inwoners van Derry wrange grappen te maken over het bouwen van een ark. Publieke Werken had kans gezien Jackson Street open te houden, maar Witcham Street was vanaf de bokken tot aan het centrum voor alle verkeer gesloten.

Overigens was iedereen het er over eens dat het ergste nu wel voorbij was. De Kenduskeag was in de Barrens net niet buiten haar oevers getreden en krap vijf centimeter onder de betonnen wanden gebleven van het Kanaal dat het water door de binnenstad leidde. Een ploeg mannen – onder wie Zack Denbrough, de vader van George en Bill – was juist bezig de zandzakken weg te halen die ze daags tevoren overhaast hadden opgestapeld. Gisteren nog hadden een overstroming en een aanzienlijke schade vrijwel onvermijdelijk geleken. Het was eerder gebeurd – de overstroming van 1931 was een ramp geweest die miljoenen dollars had gekost en ruim twintig slachtoffers had geëist. Het mocht dan lang geleden zijn, maar er waren nog genoeg ooggetuigen in leven om de rest van de bevolking de stuipen op het lijf te jagen. Een van de slachtoffers was destijds in Bucksport, ruim veertig kilometer naar het oosten teruggevonden. De vissen hadden behalve de ogen van deze onfortuinlijke heer tevens zijn penis, drie vingers en het grootste deel van zijn linkervoet opgevreten. In wat er nog van zijn handen over was, had hij het stuur van zijn Ford geklemd.

Maar het peil van de rivier begon nu te dalen en zodra de nieuwe Bangor Hydro-dam stroomopwaarts afgebouwd zou zijn, zou het water geen bedreiging meer vormen. Dat beweerde Zack Denbrough, die voor het bedrijf werkte, in elk geval. Overigens waren toekomstige overstromingen van later zorg. Het voornaamste was nu te zien dat ze hier doorheen kwamen en dat ze weer stroom kregen, zodat ze deze narigheid verder konden vergeten. In Derry was men zeer bekwaam in het vergeten van rampen en tragedies, zoals Bill Denbrough naderhand zou merken.

Net voorbij de oranje bokken bleef George staan bij een diepe kloof die in het asfalt van Witcham Street was ontstaan. De kloof liep vrij-

wel diagonaal door de straat en eindigde aan de andere kant, ongeveer tien meter rechts van de plaats waar hij nu stond. Zijn vrolijke, kinderlijke lach klaterde door de grijze namiddag toen het grillig stromende water zijn papieren scheepje onverhoeds een miniatuur waternival in sleurde die door een breuk in het asfalt was ontstaan. Het bruisende water had een kanaal gegraven door de diagonale kloof en zijn scheepje voer hier met zo'n snelheid doorheen van de ene kant van Witcham Street naar de andere, dat George hard moest hollen om het bij te houden. Modderig water spatte vanonder zijn laarsjes en de gespen eraan rinkelden vrolijk terwijl George Denbrough zijn vreemde dood tegemoet rende. En het gevoel dat hem op dat moment doorstroomde was een simpele, kinderlijke liefde voor zijn broer Bill... liefde, vermengd met een tikkeltje spijt dat Bill er niet bij kon zijn en dit meemaken. Natuurlijk zou hij, als hij thuiskwam, proberen om het Bill allemaal te vertellen, maar hij wist dat hij niet in staat zou zijn om het Bill te laten zien, zoals Bill het hem zou hebben kunnen laten zien als het andersom was geweest. Bill was goed in lezen en schrijven, maar hoewel hij nog maar zes jaar was, begreep George toch dat dit niet de enige reden was waarom Bill zulke mooie cijfers kreeg en waarom de leraren zijn opstellen zo goed vonden. Bill kon niet alleen goed vertellen, Bill kon ook goed kijken. Met een sneltreinvaart schoot het scheepje door het diagonale kanaal, en hoewel het maar een papieren bootje was, gevouwen van een pagina van de plaatselijke krant, begon George er een motor-torpedoboot in te zien uit een van de oorlogsfilms die hij samen met Bill op zaterdagmiddag in het Derry Theater had gezien. John Wayne die tegen de Jappen vocht. De boeg doorkliefde het water en druppels spatten naar beide kanten van de goot tot het scheepje de overkant van Witcham Street bereikte. Daar stroomde nog meer water door de breuk in het asfalt, waardoor een behoorlijke draaikolk ontstond en even leek het erop dat het bootje overspoeld zou worden en zou kapseizen. Het maakte gevaarlijk veel slagzij, en George schreeuwde van plezier toen het zich weer oprichtte en snel doorvoer in de richting van het kruispunt. George liep zo hard als hij kon om het in te halen. Boven zijn hoofd gierde de oktoberwind door de takken die door de storm, die dit jaar wel buitengewoon fel was geweest, inmiddels vrijwel van hun kleurige herfstbladeren waren ontdaan.

Rechttop zittend in bed, nog steeds rozig van de koorts (hoewel die, net als de Kenduskeag, nu toch zakte), had Bill het scheepje afge maakt, maar toen George het wilde pakken, had Bill het buiten zijn bereik gehouden ‘G-ga eerst de p-paraffine halen.’

‘Wat is dat? Waar staat die?’

‘Op de k-kelderp-plank naast de t-trap,’ zei Bill. ‘In een b-blik, met Gu-gu-gulf erop. D-die moet je halen. En b-breng me ook een m-mes en een k-kom. En een d-dooosje lucifers.’

Gehoorzaam was George dat allemaal gaan halen. Hij luisterde naar zijn moeder, die niet meer *Für Elise* speelde, maar iets anders dat hij niet zo mooi vond – iets dat heel vervelend en zenuwachtig klonk; hij hoorde de regen onophoudelijk tegen de keukenramen roffelen. Dat waren geruststellende geluiden, maar de gedachte aan de kelder was dat bepaald niet. Hij hield niet van de kelder en hij ging niet graag de keldertrap af omdat hij zich altijd verbeeldde dat er daar iets in het donker zat. Dat was natuurlijk stom en dat zeiden zijn vader en moeder ook en, wat veel belangrijker was, zelfs *Bill* zei dat, maar toch...

Hij deed zelfs de deur niet graag open om het licht aan te doen, omdat hij bang was – en dit was zo ontzettend stom dat hij het nooit aan iemand durfde te vertellen – dat er, terwijl hij naar de schakelaar tastte, een griezelige klauw zich om zijn pols zou klemmen... en hem met een ruk naar beneden zou trekken in de duisternis, waar het stonk naar vochtige aarde en rottende groente.

Stom! Er waren helemaal geen behaarde klauwen die je wilden vermoorden. Zo nu en dan werd er wel eens iemand gek die dan een hoop mensen vermoordde – dat hoorde je soms wel eens op het journaal – en communisten had je natuurlijk ook wel, maar in hun eigen kelder zat geen eng monster. Toch bleef hij bang. In die schier oneindig lijkende momenten waarin hij met zijn rechterhand naar het lichtknopje tastte – zijn linkerarm ondertussen in ware doods-nood om de deurstijl geklemd – leek de stank uit de kelder plotse-ling nog veel sterker te worden, allesoverheersend zelfs. De geuren van vochtige aarde en lang vergane groenten vermengden zich en vormden de onmiskenbare, onontkoombare stank van het monster, de apotheose van alle monsters. Het was de stank van iets dat hij geen naam kon geven: de stank van Het, dat ineengedoken zat, klaar om hem te bespringen. Een wezen dat alles at, maar dat voor-

al verzot was op jongensvlees.

Die morgen had hij de deur opengedaan en een oneindig lange tijd naar het lichtknopje getast, zijn andere arm zoals gewoonlijk in doodsnoed om de deurstijl geklemd, zijn ogen stijf dicht en zijn tong uit zijn mondhoek gestoken als een wortel die in de woestijn wanhopig naar water zoekt. Grappig? Natuurlijk! Zeker weten! *Kijk die Georgie! Georgie is bang in het donker! Wat een baby!*

Uit de huiskamer – zijn moeder noemde die de ‘salon’ – klonk nog steeds de piano, maar het klonk als muziek uit een andere wereld, van heel ver weg; zo moest een uitgeputte zwemmer, worstelend tegen de onderstroom, in de verte het praten en lachen van mensen op het drukke strand horen.

Zijn vingers vonden de schakelaar! Ha!

Hij haalde hem over –

– en er gebeurde niets. Geen licht.

O jee, er was geen stroom!

George trok zijn hand terug alsof hij hem in een mand met slangen had gestoken. Het hart klopte hem in de keel toen hij achteruit stapte. Er was geen stroom, dat was hij helemaal vergeten. Verdorie! Wat nu? Naar Bill gaan en zeggen dat hij de paraffine niet kon pakken omdat er geen licht was en hij bang was dat iets hem te grazen zou nemen als hij op de keldertrap stond, iets dat geen communist en geen massamoordenaar was, maar nog veel en veel erger? Dat het gewoon een verrot stuk van zichzelf tussen de traptreden door zou laten glijden dat hem bij zijn enkel zou pakken? Dat zou wat moois zijn, of niet soms? Anderen zouden hem misschien uitlachen, maar Bill niet. Bill zou kwaad worden. Bill zou zeggen: ‘Doe niet zo kinderachtig, Georgie. Wil je nou een boot of niet?’

Alsof hij zijn gedachten had geraden, klonk Bills stem vanuit de slaapkamer: ‘B-ben je soms in slaap gevallen, Djô-Georgie?’

‘Nee, ik kom al, Bill,’ riep George terug. Hij wreef zich over zijn armen om het kippenvel te laten verdwijnen. ‘Ik heb even een beetje water gedronken.’

‘Nou, s-schiet op dan!’

En dus liep hij de vier treden naar de kelderplank af, terwijl het hart hem in de keel klopte en de haartjes in zijn nek recht overeind stonden, met brandende ogen en klamme handen, overtuigd dat de kelderdeur elk ogenblik vanzelf dicht kon slaan en hem het beetje licht dat via de keukenramen naar binnen viel, zou ontnemen en dat hij Het dan zou horen, iets dat erger was dan alle communisten en

moordenaars van de wereld bij elkaar, erger dan de Jappen, erger dan Attila de Hun, erger dan iets uit honderd griezelfilms. Hij zou Het horen grommen, in die paar krankzinnige seconden voordat het hem besprong en openreet.

De kelderlucht was vandaag nog erger dan anders. Dat kwam door de overstroming. Hun huis stond aan de hoge kant van Witcham Street, bijna boven op de heuvel, en zodoende was het ergste hun bespaard gebleven, maar er was toch wat water door de oude fundering van zwerfstenen gesijpeld. De stank was zo doordringend dat hij nauwelijks durfde ademen.

Snel begon George tussen de spullen op de kelderplank te zoeken: oude blikjes Kiwi schoensmeer, poetsdoeken, een kapotte petroleumlamp, twee bijna lege flessen Windex ruitenschoonmaker en een oud, plat blik Turtle was. Om de een of andere reden trok dat blik zijn aandacht en hij bleef bijna een halve minuut lang als gebiologeerd naar het plaatje van de schildpad dat op het deksel stond, staan staren. Toen schoof hij het opzij en ja hoor... daar stond het vierkante blik met het woord GULF erop.

George griste het van de plank en rende zo snel hij kon de trap weer op. Hij voelde dat zijn hemd uit zijn broek hing en plotseling wist hij heel zeker dat dit zijn ondergang zou worden: het monster in de kelder zou hem halverwege de trap op laten gaan en hem dan bij de slip van zijn hemd naar beneden sleuren en...

Hij sprong de keuken in en smet de kelderdeur dicht. Met een klap. Met gesloten ogen en zweetdruppels op zijn armen en voorhoofd leunde hij ertegenaan, het blik paraffine stevig in zijn hand geklemd. De pianomuziek hield op en hij hoorde de stem van zijn moeder: 'Georgie, wil je die deur de volgende keer nog iets harder dichtslaan? Als je echt je best doet, kun je vast wel een paar borden in de eetkamerkast breken.'

'Sorry, mam,' riep hij terug.

'Georgie, zak die je bent,' riep Bill vanuit de slaapkamer, maar zo zacht dat zijn moeder het niet kon horen.

George giechelde. Zijn angst was al bijna verdwenen. Die was van hem afgevallen als een nachtmerrie van iemand die met het klamme zweet wakker wordt, om zich heen kijkt en ziet dat het allemaal maar een droom was die hij onmiddellijk begint te vergeten. De helft is weg voordat hij zijn voeten goed en wel over de rand van zijn bed heeft gezwaaid, driekwart tegen de tijd dat hij onder de douche vandaan komt en zich begint af te drogen en de rest is vergeten als hij

ontbeten heeft. Alles vergeten... tot de volgende keer, als hij weer een nachtmerrie heeft en alle angsten weer boven komen.

Die schildpad, dacht George terwijl hij de keukenla opentrok waar de lucifers in lagen. *Waar heb ik eerder zo'n schildpad gezien?*

Maar hij kon er niet opkomen en verdiepte zich er verder niet in. Hij nam een doosje lucifers uit de la, een mes uit het rek (dat hij zorgvuldig met de scherpe kant van zich af hield, zoals zijn vader hem had geleerd) en een kommetje uit de eetkamerkast. Toen ging hij terug naar Bill.

‘W-wat een z-zak ben jij toch ook, Djô-Georgie,’ zei Bill niet onvriendelijk en schoof zijn ziek-zijn-spullen op het nachtkastje een stukje opzij – leeg glas, karaf water, Kleenex, boeken, een potje Vicks VapoRub. De lucht van Vicks zou Bill zijn leven lang blijven associëren met taai slijm en snotneuzen. Zijn radiootje stond er ook, maar daar klonk geen Bach of Schubert uit, maar Little Richard... zó zacht, dat Little Richard volledig van zijn rauwe, elementaire kracht werd beroofd. Hun moeder, die op het conservatorium klasieke muziek had gestudeerd, haatte rock en roll. Ze had er niet zomaar een hekel aan, nee, ze verafschuwde het.

‘Ik ben geen zak,’ zei George, ging op de rand van Bills bed zitten en legde de spullen die hij had meegenomen op het nachtkastje.

‘Dat ben je wel,’ zei Bill. ‘Jij bent niks anders dan een grote zak.’ George probeerde zich een jongen voor te stellen die alleen maar een grote zak op beentjes was en begon te grinniken.

‘Je bent een zak zo groot als *Augusta*,’ zei Bill en begon ook te grinniken.

‘En jouw kónt is zo groot als de hele stáát,’ gaf George terug. Dat was goed voor een lachbui van bijna twee minuten.

Er volgde een gefluisterde conversatie van het soort dat alleen voor jongens van hun leeftijd enige betekenis had: beweringen over en weer van wie nu eigenlijk de grootste zak was, wie de grootste zak hád, wie de grootste kont en wie de grootste brúíne kont had enzovoort. Ten slotte zei Bill een van de verboden woorden: hij zei dat George een grote bruine stróntkont had en ze stikten van het lachen, Bill zelfs bijna letterlijk, want hij kreeg een hoestbui. Een beetje ongerust zag George dat Bills gezicht paars aanliep en juist toen hij weer een beetje bedaarde, hield de pianomuziek weer op. Ze keken allebei in de richting van de huiskamer en verwachtten elk moment het geluid te horen van de pianokruk die teruggeschoven werd en de driftige voetstappen van hun moeder. Bill hield

de binnenkant van zijn elleboog tegen zijn mond gedrukt en smoorde zo de laatste resten van de hoestbui terwijl hij intussen op de karaf met water wees. George schonk hem een glas in en Bill nam een slokje.

Maar de piano zette opnieuw *Für Elise* in. Bill de Stotteraar zou die muziek nooit meer vergeten, en vele jaren later zou hij bij het horen van dit stuk nog altijd kippenvel krijgen. Dan stakte zijn hart en dacht hij: *Dat speelde mijn moeder op de dag dat Georgie doodging.*

‘Moet je nog meer hoesten, Bill?’

‘Nee.’

Bill trok een tissue uit de doos, rochelde wat, spuugde er een fluim in, verfrommelde de tissue en gooide hem in de prullenmand die vol zat met soortgelijke proppen. Toen deed hij het blik paraffine open en liet een blokje van de wasachtige substantie in zijn handpalm rollen. George keek aandachtig toe, maar zei niets en vroeg niets. Bill hield er niet van als George tegen hem praatte als hij met iets bezig was, maar George had geleerd dat, als hij zijn mond nu maar hield, Bill vanzelf wel zou uitleggen wat hij aan het doen was.

Met het mes sneed Bill een stukje van het klompje paraffine af. Dat deed hij in het kommetje, waarna hij een lucifer afstreek en op de paraffine legde. Beide jongens keken naar het gele vlammetje, terwijl de allengs afnemende wind nu en dan nog wat regendruppels tegen het raam liet kletteren.

‘Ik moet het bootje waterdicht maken, anders wordt het nat en zinkt het gelijk,’ zei Bill. Als hij alleen met George was, stotterde hij nauwelijks en soms zelfs helemaal niet. Op school daarentegen was het soms zo erg dat hij onmogelijk meer kon praten. Dan verstomde het gesprek en keken Bills klasgenoten een andere kant op, terwijl Bill zich krampachtig aan zijn lesenaar vastklampte, zijn hoofd bijna net zo rood als zijn haar en zijn ogen half dichtgeknepen, worstelend om dat ene woord uit zijn tegenstribbelende keel te wringen. Soms – meestal – lukte dat. Andere keren ging het gewoon niet. Toen hij drie jaar was, was hij door een auto aangereden en zeven uur buiten kennis geweest. Zijn moeder beweerde dat dit ongeluk de oorzaak van zijn stotteren was. Maar George had soms de indruk dat zijn vader – en Bill zelf – daar niet zo zeker van waren.

Het klompje paraffine was nu bijna helemaal gesmolten. Het vlammetje werd steeds kleiner, verkleurde blauw en doofde toen. Bill stak zijn vinger in de vloeistof en trok hem snel terug. ‘Heet,’ zei hij. Na

een paar seconden probeerde hij het opnieuw en begon de was op de buitenkant van het bootje te smeren, waar die onmiddellijk tot een wit doorzichtig laagje stolde.

‘Mag ik ook eens?’ vroeg George.

‘Ja, goed. Als je maar niet op de dekens morst, want dan wordt mam woest.’

George doopte zijn vinger in de paraffine die nog wel erg warm, maar niet meer heet was, en smeerde de andere kant van het scheepje in.

‘Niet zo dik, kluns!’ zei Bill. ‘Wil je soms dat het op zijn eerste reis al v-vergaat?’

‘Sorry.’

‘Geeft niet. Ge-gewoon niet te veel.’

Eindelijk was het bootje klaar en George hield het omhoog. Het was wel een beetje zwaarder geworden, maar niet veel. ‘Hartstikke gaaf,’ zei hij. ‘Ik ga het buiten laten varen.’

‘Doe dat,’ zei Bill. Hij zag er opeens erg moe uit en nog flink ziek ook.

‘Ik wou dat je mee kon,’ zei George en hij meende het. Bill kon soms na een poosje erg bazig worden, maar hij had altijd gave ideeën en hij sloeg bijna nooit. ‘Eigenlijk is hij van jóú.’

‘Zij,’ zei Bill. ‘Een schip is een z-zij.’

‘Ook goed; zij dan.’

‘Ja, ik wou ook dat ik mee kon,’ zei Bill en zuchtte.

‘Nou...’ zei George en stond een beetje te draaien.

‘Trek je regenspullen aan,’ zei Bill, ‘anders heb jij straks ook nog de g-griep. Krijg je misschien toch al wel van mijn bah-bacillen.’

‘Bedankt, Bill, het is een prachtboot.’ En hij deed iets dat hij sedert lang niet meer had gedaan, iets dat Bill nooit meer zou vergeten: hij boog zich voorover en kuste zijn broer op de wang.

‘Nou krijg je zéker griep, zak,’ zei Bill, maar het deed hem zichtbaar goed. Hij glimlachte naar George. ‘Berg eerst die spullen op, anders krijgt mam een s-stuip.’

‘Tuurlijk.’ Hij nam paraffine, kom, lucifers en mes en liep de kamer door, waarbij de boot gevaarlijk boven op het blik paraffine balanceerde dat weer op het kommetje stond.

‘Djô-Djô-Georgie?’

George keek om.

‘W-wees v-voorzichtig, hè?’

‘Tuurlijk.’ Hij keek enigszins verbaasd. Zoiets kreeg je van je moe-

der te horen, niet van je oudere broer. Het was net zo ongewoon als de kus die hij Bill had gegeven. ‘Ben ik toch.’
Hij ging weg. Bill zou hem nooit meer terugzien.

3

En nu rende hij aan de linkerkant van Witcham Street achter zijn boot aan. Hij liep hard, maar het water stroomde harder en de boot raakte voor. Hij hoorde een zwaar geruis en zag dat het water in de goot ongeveer vijftig meter verderop in een rioolput stortte die kennelijk nog niet verstopt zat. Het was een donker, halfmond gat in de stoeprand, en George zag hoe een tak zonder bladeren met een natte bast, glimmend als zeehondenvel, in de richting van de put gesleurd werd. Even bleef hij voor de opening hangen, maar toen werd hij naar binnen getrokken. En daar ging zijn boot ook heen.

‘O, shit!’ schreeuwde hij wanhopig.

Hij begon nog harder te rennen en even leek het er op dat hij zijn boot nog zou kunnen grijpen. Maar toen gleed hij uit en viel, schaafde zijn knie en schreeuwde van pijn. Vanuit zijn liggende houding zag hij zijn boot een paar keer, gevangen in een draaikolk, rondtollen en toen verdwijnen.

‘Shit, shit, shit!’ riep hij weer en sloeg met zijn vuist op het wegdek. Ook dat deed pijn en hij begon een beetje te huilen. Wat stom om zó je boot te verspelen!

Hij krabbelde overeind en ging naar de rioolput. Hij ging op zijn knieën liggen en keek omlaag. Het neerstortende water maakte een akelig, hol geluid. Een beetje griezelig. Het deed hem denken aan...

‘Hu!’ riep hij geschrokken en deinsde terug.

Daarbeneden zag hij een paar gele ogen: het soort ogen dat hij zich altijd in de kelder had verbeeld, al had hij ze daar nooit echt gezien. *Een beest*, dacht hij, in de war, *dat is het, meer niet. Een beest, een kat misschien die er niet meer uit kan...*

Toch stond hij op het punt om weg te rennen en dat zóú hij ook doen, als hij eenmaal over de schrik heen was die dat paar glimmende gele ogen hem op het lijf had gejaagd. Hij voelde het ruwe plaveisel onder zijn vingers en het dunne laagje koud water dat eromheen stroomde. Hij zag zichzelf al opstaan en weglopen, maar op dat moment klonk er een stem, een heel gewone, aardige stem vanuit de rioolput.

‘Ha, die Georgie,’ zei die.

George knipperde met zijn ogen en keek nog eens. Hij kon nauwelijks geloven wat hij zag. Het was iets uit een sprookje, of uit een film waarin de dieren dansen en kunnen praten. Als hij tien jaar ouder was geweest, zou hij het inderdaad niet hebben geloofd, maar hij was geen zestien. Hij was zes.

Er zat een clown in de put. Het was schemerig daarbinnen, maar er was wel zoveel licht dat George Denbrough er heel zeker van was wat hij daar zag. Een clown zoals je die in het circus of op de tv zag. Eigenlijk was het een soort kruising tussen Bozo en Clarabell, de clowns die hij 's zaterdagsmorgens bij *Howdy Doody* zag. In plaats van te praten, blies Clarabell op zijn (of was het haar? daar was George eigenlijk nooit helemaal zeker van) toeter en Buffalo Bob was zo ongeveer de enige die dat kon verstaan, waar George altijd weer vreselijk om moest lachen. De clown in de put had een wit gezicht, grappige plukjes rood haar aan weerskanten van zijn kale hoofd en een brede clownslach om zijn mond geverfd. Als George jaren later zou hebben geleefd, zou hij eerder aan Ronald McDonald dan aan Bozo of Clarabell hebben gedacht.

De clown had een tros ballonnen in zijn ene hand, in alle kleuren van de regenboog, als prachtige, rijpe vruchten.

In zijn andere hand had hij Georges papieren bootje.

‘Wil je je boot terug, George?’ vroeg de clown lachend.

En George lachte ook. Hij kon niet anders. Het was het soort lach dat je niet kon weerstaan. ‘Zeker weten,’ zei hij.

De clown schaterde. “Zeker weten.” Dat is goed, weet je dat? Dat is héél goed! En wat dacht je van een ballon?”

‘Nou... graag!’ zei George en stak zijn hand al uit, maar trok hem toen weer terug. ‘Ik mag van mijn vader niets van vreemden aannemen.’

‘Heel verstandig van je vader,’ zei de clown in het riool met een lach. *Hoe kon ik nu toch denken*, vroeg George zich verbaasd af, *dat zijn ogen geel waren?* Ze waren helderblauw, net als de ogen van zijn moeder en van Bill. ‘Werkelijk heel verstandig. Laat ik me daarom even voorstellen. Georgie, ik ben Bob Gray, beter bekend als Pennywise, de Dansende Clown. Pennywise, mag ik je George Denbrough voorstellen? George, dit is Pennywise. En nu kennen we elkaar dus. Ik ben geen vreemde meer voor jou en jij bent geen vreemde voor mij. Ke-lopt?’

‘Ik geloof het wel, ja,’ zei George grinnikend. Opnieuw stak hij zijn hand uit... maar trok hem ook nu weer terug. ‘Maar hoe bent u daar gekomen?’

‘De storm heeft me erin gewaaid,’ zei Pennywise, de Dansende Clown. ‘Het hele circus is erin gewaaid. Je ruikt het circus toch wel, Georgie?’

George boog zich voorover en opeens rook hij pinda’s! Warme, vers gebrande pinda’s! En frietsaus! Van die lekkere die ze uit zo’n grote emmer op je zak friet pompten! Hij rook suikerspin en oliebolletjes en de zwakke, maar toch doordringende geur van mest van wilde dieren. Hij rook zaagsel. Maar toch...

Toch rook hij door dat alles heen de stank van het rioolwater en rottende bladeren en zag hij donkere schimmen in het riool. Die vochtige rottingslucht. De kelderlucht.

Maar de circusbuis was sterker.

‘Nou, of ik het ruik!’ zei hij.

‘Je wilt je boot toch wel terug, Georgie?’ vroeg Pennywise. ‘Ik vraag het nog maar even, want erg happig ben je er geloof ik niet op.’ Glimlachend hield hij het scheepje omhoog. Hij droeg een ruim satijnen pak met grote oranje knopen. Om zijn hals had hij een felblauwe das en hij droeg witte handschoenen, het soort dat Mickey Mouse en Donald Duck ook altijd aan hadden.

‘Ja zeker,’ zei George en keek in het riool.

‘Met een ballon? Ik heb rode en groene en gele en blauwe...’

‘Zweven ze?’

‘Of ze zweven?’ De clown grijnsde nog breder. ‘Nou en of ze zweven. En ik heb suikerspin...’

George stak zijn hand uit.

De clown greep zijn arm.

En George zag het gezicht van de clown veranderen.

Zijn meest verschrikkelijke voorstellingen van het ding in de kelder waren helemaal niets vergeleken bij wat hij nu zag en de aanblik ervan beroofde hem in één afschuwelijke klap van zijn verstand.

‘Ze zwéven,’ zei het wezen in het riool met een akelige, grinnikende stem. Het hield Georges arm in een kleverige tentakelgreep en het trok George die vreselijke duisternis in waar het water buldrend en bruisend haar lading afval van de storm naar zee voerde. George keerde zijn hoofd af van die onontkoombare duisternis en begon te gillen in de regen, waanzinnig te gillen tegen de grijze herfstlucht die zich die dag in het najaar van 1957 boven Derry uitstreekte. Hij gilte schrill en doordringend en overal in Witcham Street keken mensen uit het raam of vlogen de veranda op.

‘Ze zwéven,’ gromde het, ‘ze zwéven, Georgie, en als je hier bij mij

beneden bent, zul jij ook zweven...'

Georges schouder werd tegen de betonnen trottoirband gekwakt en Dave Gardener die wegens de overstroming niet naar zijn schoenenzaak was gegaan, zag alleen een jongetje in een geel regenpak in de goot liggen spartelen en vreemd, borrelend gillen met zijn gezicht in het vuile water.

'Alles hier beneden zwééft,' zei die afschuwelijke, grinnikende stem en opeens klonk er een scheurend geluid, even was er een felle pijn en George Denbrough wist van niets meer.

Dave Gardener was als eerste bij hem en hoewel er nog geen minuut verstreken was sinds de eerste kreet, was George Denbrough al dood. Gardener pakte hem bij zijn regenpak, trok hem uit de goot... en begon zelf te gillen toen hij George had omgedraaid. De linkerkant van Georges gele regenpak was nu helder rood gekleurd. Uit het rafelige gat waar de linkerarm had gezeten, stroomde bloed in de goot. Een witte beenknobbel stak griezelig naar buiten.

De ogen van de jongen staarden naar de grijze lucht en terwijl Dave wankelend de anderen tegemoet strompelde die van alle kanten toeschoten, begonnen ze zich met regenwater te vullen.

4

Ergens diep in het riool, dat het water nauwelijks kon verwerken – de sheriff zou naderhand met een machteloze woede die aan verwijfeling grensde, tegenover een verslaggever van de *News* van Derry verklaren dat het onmogelijk was dat iemand zich daar zou hebben opgehouden omdat zelfs Hercules nog door dat woeste water meegesleurd zou zijn – schoot het papieren bootje van George door duistere gangen en betonnen zalen waar het gebulder van het water weergalmde. Het hield enige tijd een nek-aan-nekrace met een dode kip die met zijn gele klauwpoten op het druipende plafond gericht voortdreef, tot de kip op een kruispunt aan de oostkant van de stad linksaf ging en Georges bootje rechtdoor.

Een uur later, toen de moeder van George op de eerstehulpafdeling van het Derry Home Hospital een kalmerend middel kreeg toegediend en Bill de Stotteraar, stil en bleek en verslagen in zijn bed zat te luisteren naar het hese snikken van zijn vader in de huiskamer, waar zijn moeder *Für Elise* had gespeeld toen George de deur uitging, schoot het bootje als een kogel uit een betonnen buis, door een duiker een naamloos riviertje in. Toen het twintig minuten la-

ter het punt bereikte waar het riviertje in de gezwollen Penobscot uitmondde, begon de bewolking te breken en werd de blauwe hemel zichtbaar. De storm was voorbij.

Het bootje danste en slingerde en af en toe nam het wat water over, maar het zonk niet. De broertjes hadden het goed waterdicht gemaakt. Wie zal zeggen waar het ten slotte terechtkwam, als het ooit ergens terechtgekomen is. Mogelijk heeft het de open zee bereikt en zeilt het daar nu voor altijd rond als een soort Vliegende Hollander. Ik weet alleen dat het nog dreef en door de stormvloed werd voortgedreven toen het de gemeentegrens van Derry in de staat Maine passeerde en daar voer het ook voorgoed dit verhaal uit.